

ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

АШУУИС
МОНГОЛ УЛСЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМЫН АЖЛАЛЫН ГЭРЭЭ

ЕРӨНХИЙ МЭРГЭШИЛ СУДЛАЛ

Суралцагчийн дэвтэр

2022 он

Энэхүү дэвтэр нь Эрүүл мэндийн яамны Эмнэлгийн мэргэжилтний хөгжлийн зөвлөлийн 2018 оны 10 дугаар сарын 02-ны тогтоолоор зөвшөөрснөөр Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн ерөнхий захирлын 2018 оны 11 дүгээр сарын 05-ны өдрийн А/156 тоот тушаалаар батлагдсан.

Эрүүл Мэндийн Яам

Шуудангийн хаяг: Засгийн газрын 8 байр, Олимпын гудамж-2
Сүхбаатар дүүрэг 14210, Улаанбаатар хот Монгол улс
Утас: 976-51-263695, 976-51-263913
Цахим хаяг: www.mohs.mn
Цахим шуудан: info@moh.gov.mn

Эрүүл Мэндийн Хөгжлийн Төв

Шуудангийн хаяг: Сүхбаатар дүүрэг, 1 дүгээр хороо, Энхтайваны гудамж-13Б, Улаанбаатар-210648
Факс: 976-11-320633
Утас: 976-11-325540
Цахим хаяг: www.hdc.gov.mn

Анагаахын Шинжлэх Ухааны Үндэсний Их Сургууль

Шуудангийн хаяг: Сүхбаатар дүүрэг, 1 дүгээр хороо, С.Зоригийн гудамж, Ш/Х-46/111 Улаанбаатар хот 14210
Утас: 976-11-321194
Цахим хаяг: <http://mnums.edu.mn/>
Цахим шуудан: info@mnums.edu.mn

Японы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Байгууллага /JICA/

Анхан ба хоёрдахь шатлалын эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах сургалтыг сайжруулах төсөл

Хаяг: Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, 3 дугаар давхар, 306 тоот, Сүхбаатар дүүрэг, 1 дүгээр хороо, Энхтайваны гудамж-13Б, Улаанбаатар-210648
Факс: 976-11-320633
Утас: 976-70110894
Цахим хаяг: www.facebook.com/JICApostgraduatetrainingProject/
Цахим шуудан: jica.pgthp@gmail.com

Энэхүү Суралцагчийн дэвтрийг Эрүүл мэндийн яамны зөвшөөрөлгүйгээр хувилах, олшруулах, хэвлэхийг хориглоно.

ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ

АШУУИС
АНГАГАА ДЭВЭЭН ТӨНӨН ТӨСӨВӨН ГЭЭГЧ

Эмч ба сувиллагчийн
үндэслэлийн дорваа сурталыг
сайжруулах төсөл

ЕРӨНХИЙ МЭРГЭШИЛ СУДЛАЛ

Суралцагчийн дэвтэр

2022 он

Боловсруулсан ажлын хэсэг:

Б.Баттогтох	АШУҮИС, Монгол-Японы эмнэлгийн стратеги төлөвлөлтийн менежер
М.Ундрэм	АШУҮИС, АУС, Өрхийн анагаахын тэнхимийн багш
Б.Мөнхцэцэг	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн мэргэжилтэн
Ц.Амаржаргал	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн мэргэжилтэн
Д.Дондогмаа	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн мэргэжилтэн

Зөвлөх:

Хиротака Ониши	Токиогийн их сургууль, Анагаах ухааны судалгааны тэнхим, Анагаахын боловсролын олон улсын судалгааны төвийн профессор
----------------	---

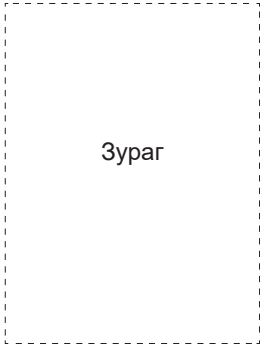
Хамтран ажилласан:

О.Түмэндэмбэрэл	“Монгол Улсын анхан ба хоёр дах шатлалын эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах сургалтыг сайжруулах” төслийн ажилтан
А.Цэнгүнмаа	“Монгол Улсын анхан ба хоёр дах шатлалын эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах сургалтыг сайжруулах” төслийн ажилтан

Хянан тохиолдуулсан:

Иноүэ Нобуаки	“Монгол Улсын анхан ба хоёр дах шатлалын эмнэлгийн мэргэжилтний төгсөлтийн дараах сургалтыг сайжруулах” төслийн ахлах зөвлөх
Д.Баярмаа	ЭМЯ, Төрийн захиргааны удирдлагын газрын мэргэжилтэн

СУРАЛЦАГЧ ЭМЧИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Овог

Нэр

Регистрийн дугаар

Сургалт эрхлэгч байгууллага

Элссэн огноо, тушаалын дугаар

Цахим шуудангийн хаяг

Утасны дугаар

Хариуцагч (ментор)- ийн мэдээлэл

Овог, нэр

Тасаг, нэгж, албан тушаал

Утасны дугаар

Цахим шуудангийн хаяг

ГАРЧИГ

I. УДИРТГАЛ

1.1. Суралцагчийн дэвтэр ашиглах тухай	5
1.2. “Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөр	8
1.3. Портфолио хөтлөх заавар	23
1.4. Нэр томъёоны тайлбар	25
1.5. Баримжаа олгох сургалт	27
А. Сургалтын өмнө	27
Б. Тойролтын өмнө	27

II. ЭМНЭЛЗҮЙН ДАДЛАГА, ТОЙРОЛТ ТУС БҮРЭЭП

2.1. Дотор судлал	29
2.2. Хүүхэд судлал	31
2.3. Эх барих, эмэгтэйчүүд судлал	33
2.4. Яаралтай тусламж судлал	35

III. ҮНЭЛГЭЭ

3.1. Зайлшгүй суралцах гардан үйлдлийн тэмдэглэл	37
3.2. Зайлшгүй суралцах шинж тэмдэгийн тэмдэглэл	39
3.3. Портфолиогийн тэмдэглэл	44

IV. СЕМИНАР, КОНФЕРЕНЦ, ЖУРНАЛ КЛУБ, ХУРЛЫН ИЛТГЭЛИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ

4.1. Конференцийн тэмдэглэл	46
4.2. Журнал клубын тэмдэглэл	46
4.3. Эрдэм шинжилгээний хурлын тэмдэглэл	47
4.4. Эрдэм шинжилгээний өгүүллийн тэмдэглэл	47

V. ХАВСРАЛТ

5.1. Сургалт удирдах багш нарын мэдээлэл	48
5.2. Тойролт тус бүрийн үйл ажиллагааны хуваарь (загвар)	49
5.3. Ашиглах материалын жагсаалт	52
5.4. Mini-CEX үнэлгээний хуудас	53
5.5. DOPS үнэлгээний хуудас	55
5.6. Портфолиогийн үнэлгээний рубрик	57
5.7. 360 хэмийн үнэлгээний хуудас	59

I. УДИРТГАЛ

1.1. Суралцагчийн дэвтэр ашиглах тухай

I бүлэгт “Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөр, портфолио хөтлөх заавар, нэр томъёоны тайлбар, сургалтын өмнөх болон тойролтын өмнөх баримжаа олгох сургалтын тухай тусгагдсан.

“Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх болсон үндэслэл, эрхэм зорилго, алсын хараа, сургалтын төгсгөлд хүлээгдэж буй үр дүн, ерөнхий мэргэшлийн эмчийн цогц чадамж, сургалтыг удирдан зохион байгуулах арга зүй, хугацаа, байршил, сургалтын үндсэн агуулгын талаарх мэдээллий хөтөлбөрийн хэсэгт тусгасан. “Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлээр суралцагч эмч бүр хүний их эмч мэргэжлээр хаана, хэдэн онд төгссөнөөс үл хамааран үндсэн 7 чадамжийг сургалтын төгсгөлд эзэмшсэн байх зорилтыг өөртөө тавих нь зүйтэй. Үндсэн 7 чадамжийн хүрээн дэх 22 чадамжийг суралцагч эмч хэрхэн эзэмшиж байгааг портфолио үнэлгээ, 360 хэмийн болон mini-CEX –ээр үнэлнэ.

Сургалтын хөтөлбөрийн үнэлгээ, эргэн зөвлөгөө хэсэгт ажлын байранд суурилсан үнэлгээг хэрхэн хийх талаар “туршлага олж авсан үйлдлүүдийн жагсаалт ба түүний эргэцүүлэл” хүснэгтэд тусгасан болно. Энэхүү хүснэгтээс аль тойролтод ямар чадвар, хандлага, цогц чадамжийг үнэлгээний ямар хэлбэрээр үнэлүүлэх талаар олж мэднэ. Мөн үнэлгээний арга, хэлбэрийн тайлбарыг харж болно.

Ерөнхий мэргэшил судлал үндсэн мэргэшлийн сургалтын явцад суралцагч эмч портфолио хэрхэн хөтлөх талаар тайлбарыг “портфолио хөтлөх заавар” хэсэгт тусгасан.

Удиртгалын төгсгөлийн хэсэгт сургалтын өмнөх болон тойролтын өмнөх баримжаа олгох сургалтаар суралцагч эмч ямар мэдээллийг олж авч болох тухай тусгасан.

II бүлэгт үндсэн дөрвөн тойролтоор зайлшгүй танин мэдэж, суралцах шаардлагатай өвчний жагсаалт багтсан ба

тэдгээрийн оношилгоо, эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэлтэд суралцаж туршлага хуримтлуулсан тухайгаа тухай бүрт тэмдэглэж сургагч багшаар баталгаажуулах хэрэгтэй.

III бүлэгт сургалтын хугацаанд зайлшгүй суралцах гардан үйлдэл болон шинж тэмдэгт суралцсан тухайгаа тэмдэглэх хүснэгтүүд тусгагдсан.

Зайлшгүй суралцах 14 гардан үйлдлийг бие даан хийж чаддаг болтлоо DOPS үнэлгээ хийлгэх ба хэдэн удаа DOPS үнэлгээ хийлгэсэн, болон түүнийг баталгаажуулсан сургагч багшийн гарын үсгийг гардан үйлдлийн тэмдэглэл хэсэгт бичнэ.

Дараагийн хэсэгт зайлшгүй суралцах шинж тэмдэгт суралцсан тухайгаа тэмдэглэх хүснэгтийг хөтөлнө. Энэ хэсгийг бөглөхдөө зайлшгүй суралцах шинж тэмдгийн жагсаалтад тусгагдсан шинж тэмдгүүдээс тойролт бүрт хамгийн багадаа 5 шинж тэмдгийг сонгон суралцах ба суралцсан эсэхээ mini-Sex үнэлгээгээр тус бүр 3-аас дээш удаа үнэлүүлэн энэ хэсэгт тэмдэглэнэ.

Портфолиогийн тэмдэглэл нь суралцагч эмч сургалтын үндсэн зорилтуудыг хэрхэн хангаж буйг харуулах үнэлгээний гол хэсгийн нэг юм. Портфолиог хэрхэн хөтлөх талаар удиртгал бүлэгт тодорхой заасан болно. Суралцагч эмч сургалтын нэг жилийн хугацаанд портфолио хөтөлж, хариуцагч (ментор)-даа хамгийн багадаа 10 удаа удаа хянуулан, зөвлөгөө авна. III бүлгийн гуравт байгаа “портфолиогийн тэмдэглэл” хүснэгтэд портфолио бичиж эхэлсэн өдөр, ментороос зөвлөгөө авсан өдөр, ямар чадамжийг (7 чадамжийн алинд хамаарах) портфолиодоо тусгасан болон менторры өгсөн зөвлөмжийн агуулгыг бичиж, гарын үсгээр баталгаажуулаарай.

IV бүлэгт семинар, конференцд оролцсон байдлаа тэмдэглэх хүснэгтүүд байгаа. Сургалтын төгсгөлд суралцсан байх 7 чадамжийн нэг болох “тасралтгүй суралцагч” байх чадамжийн хувьд “(i) өөрийн мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэхийн тулд хэрэгцээт сургалтад хамрагдах; (ii) өдөр тутам шинэчлэгдэж байгаа анагаах ухааны дэвшлээс

хоцрохгүйн тулд бие даан тасралтгүйгээр суралцах, олон төрлийн мэдээллийн эх үүсвэрийг судлах, дүн шинжилгээ хийх; (iii) хамтран суралцагч эмч, бусад эмнэлгийн мэргэжилтэнд заах замаар өөрийн мэдлэг, ур чадвараа сайжруулах” чадварт суралцах нь зүйтэй. Иймд, нэг жилийн сургалтын хугацаанд мэргэжлийн хурал, семинар, конференц, журнал клубд идэвхтэй оролцон, “семинар, конференцийн тэмдэглэл” хэсэгт тэмдэглэж, удирдсан сургагч багшийн гарын үсгээр баталгаажуулна.

V бүлэгт хавсралт материалууд болох сургалт удирдах багш нарын мэдээлэл, сургалт эрхлэгч байгууллага, суралцагч эмчийн гэрээ, тойролт тус бүрийн үйл ажиллагааны хуваарь (загвар), ашиглах материалын жагсаалт, Mini-CEX үнэлгээний хуудас, DOPS үнэлгээний хуудас, портфолиогийн үнэлгээний рубрик, 360 хэмийн үнэлгээний хуудас тусгагдсан.

Сургалт эрхлэгч байгууллага бүрийн сургагч багш, сургалтын гэрээ, ажлын байран дахь болон танхимын сургалтын хуваарь, ашиглах материал (номзүй) ялгаатай байж болох тул хавсралтаар өгөгдсөн загварыг ашиглан, өөрсдийн эмнэлгийн онцлогийг харгалзан боловсруулж, эмнэлгийн даргаар баталгаажуулан та бүхний гарт хүргэнэ.

Сургалтын явцад ашиглагдах үнэлгээний хуудсуудыг мөн хавсралтаар өгсөн бөгөөд эдгээрийг өөрсдийн хэрэгцээгээр хэвлэн олшруулж ашиглах боломжтой.

1.2. “Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөр

Үндэслэл

Монгол Улсын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахын тулд цаашид ямар мэргэшлийн чиглэл сонгон суралцаж, хаана ажиллахаас үл хамааран эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг олон талт, цогц, уян хатан байдлаар үзүүлэх чадвартай хүний их эмч бэлтгэх шаардлагатай байна.

Эрүүл мэндийн сайдын 2016 оны А/184 дүгээр тушаалаар “Ерөнхий мэргэшил судлал”-ын үндсэн мэргэшлийн сургалтын чиглэл, индексийг шинээр баталсан ба Эрүүл мэндийн сайдын 2017 оны А/337 дугаар тушаалаар “Ерөнхий мэргэшил судлал”-ын үндсэн мэргэшлийн сургалтыг 1 жилийн хугацаатай, хүний их эмчийн бусад үндсэн мэргэшлийн сургалтын 1 жил нь “Ерөнхий мэргэшил судлал”-ын сургалт байхаар заасан тул энэхүү сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулав.

Улсын Их Хурлаас 2016 онд шинээр баталсан “Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хууль”-аар төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэшлийн төв төдийгүй нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвд төгсөлтийн дараахь сургалт эрхлэхээр зохицуулсан тул “Ерөнхий мэргэшил судлал”-ын үндсэн мэргэшлийн сургалтыг нэн тэргүүнд аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвд явуулж, төгсөлтийн дараахь сургалт эрхлэх байгууллагын хүрээг тэлэх боломж бүрдсэн болно.

Эрхэм зорилго

Хүн амын эрүүл мэндийн хэрэгцээнд нийцэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх цогц чадвар бүхий эмч бэлтгэх.

Алсын хараа

“Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлийн сургалтын хөтөлбөрөөр бэлтгэгдэх эмчийн дүр зураг:

Хүн амыг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх үүрэг хариуцлагаа бүрэн ойлгосон;

зонхилон тохиолдох өвчний оношилгоо, эмчилгээ хийхэд шаардагдах мэдлэг, ур чадварыг эзэмшсэн; өвчтөнд энэрэх сэтгэлээр хандаж, эмчийн ёс зүйг чандлан баримталдаг, багаар ажиллан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг үр дүнтэй үзүүлж чаддаг эмч байна.

Монгол улсын “Ерөнхий мэргэшлийн эмч”-ийн цөм чадамж

Алсын харааг биелүүлэхэд чиглэсэн дараахь цөм чадамжтай байна:

1. Ерөнхий мэргэшлийн эмч (*General Practitioner*)
2. Мэргэжлийн байх (*Professional*)
3. Суралцагч (*Learner*)
4. Харилцагч (*Communicator*)
5. Хамтрагч (*Collaborator*)
6. Хүн амын эрүүл мэндийн зөвлөгч (*Community Health Advocate*)
7. Зохион байгуулагч, манлайлагч (*Leader*)

Чадамж (*Competency*): Эмнэлгийн мэргэжилтний мэдлэг, ур чадвар, үнэ цэн, хандлага зэрэг олон бүрэлдэхүүн хэсгийг агуулсан, ажиглагдахуйц хүчин чадал-чадвар. Нэгэнт чадамж нь харагдахуйц тул түүнийг хэмжиж, эзэмшсэн эсэхийг үнэлж болно. Барилгын тоосгыг өрж угсрахтай адил чадамжийг хэрхэн эзэмших, хөгжихийг зааж чиглүүлж болно.

Сургалтын зорилт

Цөм чадамж бүхий эмч болохын тулд дараах дэд чадамжийг эзэмшиж, бие даан гүйцэтгэж чаддаг болно. Үүнд:

1.Ерөнхий мэргэжлийн эмч (*General practitioner*):

- Хүн амын дунд зонхилон тохиолдох өвчний шинж тэмдгийг (*signs and symptoms*) таньж ялган оношлох,

анхан шатны арга хэмжээг авах;

- Өвчтөнөөс асуумж авах, бодит үзлэг хийх, өвчтөний сэтгэл зүй, нийгмийн нөхцөл байдлыг үнэлж оношилгоо, эмчилгээ, хяналтын төлөвлөгөө гаргаж хэрэгжүүлэх;
- Орон нутгийн түвшинд хийгдэх оношилгоо, эмчилгээний гардан үйлдлийг бүрэн эзэмшиж, тусламж, үйлчилгээг аюулгүй үзүүлэх;
- Өвчтөний хувийн нууцыг хадгалах;
- Өвчтөний өвдөлт, сэтгэл зовнилд анхаарал хандуулах;
- Орон нутгийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний нөөц бололцоонд тулгуурлан, өвчтөнд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээг шийдвэрлэх;
- Эрүүл мэндийн байгууллагын бүртгэл болон тайлангийн маягыг зохих журмын дагуу цаг хугацаанд нь хөтлөх.

2.Мэргэжлийн байх (*Professionalism*):

- Орон нутагт өөрийн мэргэшлээр хувь нэмэр оруулах хүсэл эрмэлзэлтэй байх;
- Өвчтөнийг хувь хүний хувьд хүндэтгэж, хамгийн оновчтой зөв шийдвэр гаргахын төлөө ажиллах;
- Хувь хүний онцлогийг харгалзан өвчтөн болон түүний гэр бүлийн гишүүн, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнтэй хүндэтгэлтэй харилцах.

3.Суралцагч (*Learner*):

- Өөрийн мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэхийн тулд хэрэгцээт сургалтад хамрагдах;
- Өдөр тутам шинэчлэгдэж байгаа анагаах ухааны дэвшлээс хоцрохгүйн тулд бие даан тасралтгүйгээр суралцах, олон төрлийн мэдээллийн эх үүсвэрийг судлах, дүн шинжилгээ хийх;
- Хамтран суралцагч эмч, бусад эмнэлгийн мэргэжилтэнд заах замаар өөрийн мэдлэг, ур чадвараа сайжруулах.

4.Харилцагч (*Communicator*):

- Өвчтөн болон түүний гэр бүлийн гишүүн, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнтэй зүй зохистой үг хэллэг ашиглан зөв боловсон харилцах;
- Өвчтөнд шаардлагатай мэдээлэл өгөхдөө ойлгоход хялбар үг хэллэг ашиглан тайлбарлах;
- Шаардлагатай тохиолдолд өвчтөний оношилгоо, эмчилгээний талаар бусад эмнэлгийн мэргэжилтэнтэй зөвлөлдөх.

5.Хамтрагч (Collaborator):

- Тухайн орон нутгийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой асуудлаар мэргэшлийн эмч нартай мэдээлэл солилцож, хамтран ажиллах;
- Эмнэлгийн бусад тасгийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнтэй мэргэжлийн мэдлэг, мэдээллээ хуваалцаж хамтран ажиллах.

6.Хүн амын эрүүл мэндийн зөвлөгч (Community Health Advocate):

- Хүн амын эрүүл мэндийн зөвлөгч байхын тулд урьдчилан сэргийлэх, тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, сургалт сурталчилгаа явуулах;
- Хүн амын эрүүл мэндийн хэрэгцээнд тохирсон арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.

7.Зохион байгуулагч, манлайлагч (Leader):

- Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг зохицуулах, манлайлан ажиллах үүргээ ухамсарлах;
- Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төв дэх тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх багийг манлайлан ажиллах үүргээ ухамсарлах.

Сургалтын арга зүй

Сургалтын чиглэл, хугацаа, байршил

- Сургалтад дотрын анагаах судлал, хүүхэд судлал, эх барих, эмэгтэйчүүд судлал, яаралтай тусламж судлал гэсэн 4 чиглэлээр тойролт заавал хийж, эмнэлгийн

анхан шатны тусламж, үйлчилгээний сургалт болон сонгон суралцах чиглэлээр сургалтад хамрагдана.

- Сургалтын нийт хугацаа 1 жил байна. Тойролтын хугацааг сургалт эрхлэх байгууллага өөрийн онцлог, хүчин чадалд тохируулан зохицуулна.
- Сургалтын нийт хугацаанд эмнэлгийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээний сургалт (өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд) 1 сараас доошгүй хугацаанд явагдана.
- Сонгон суралцах чиглэлийг сургалт эрхлэх байгууллагаас гаргасан чиглэлээс сонгох ба сургалтын хугацаа нь 1 сар хүртэл байна.
- Суралцагч эмчийн өдөр тутмын болон 7 хоногийн үйл ажиллагааны тодорхой хуваарийг сургалт эрхлэх байгууллагаас боловсруулна.
- Эмнэл зүйн мэргэшүүлэх сургалт эрхлэх байгууллагад тавигдах шаардлага хангаж, Эмнэлгийн мэргэжилтний хөгжлийн зөвлөлөөс “Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлийн сургалт эрхлэх зөвшөөрөл авсан эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний байгууллага энэхүү сургалтыг явуулна.
- Нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төв нь энэхүү сургалтын үндсэн байгууллага байна. Хэрэв сургалт явуулах хангалттай орчин бүрдээгүй тохиолдолд бусад эрүүл мэндийн байгууллагыг оролцуулан сургалт эрхлэх байгууллагын сүлжээ үүсгэн хамтарч ажиллана.
- “Ерөнхий мэргэшил судлал” үндсэн мэргэшлийн сургалт эрхлэх зөвшөөрөл авсан эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний байгууллага (сургалт эрхлэх байгууллагын сүлжээнд нэгдсэн бусад байгууллага)-ын амбулатори, хэвтэн эмчлүүлэх тасаг, яаралтай тусламжийн тасаг, мэс заслын тасаг, хурлын танхим, сургалтын анги танхимд сургалт явагдана.

Танхимын болон ажлын байран дахь сургалтын хуваарь Ажлын байрны сургалт (*On-the-Job Training*)-ын загвар

Аргачлал	Суралцагч эмчийн тоо	Үргэлжлэх цаг, давтамж	Сургалт явагдах газар	Үйлчлүүлэгч/Хэрэглэгдэхүүн	Удирдагч, хамтрагч
Амбулаторийн үзлэг хийх	1	3 цаг 7 хоногт 2 удаа	Амбулатори	Өвчтөн	Эмнэл зүйн сургагч багш
Хяналтын тойрон үзлэг хийх	3 - 5	1 цаг Өдөр бүр	Тасаг	Өвчтөн	Эмнэл зүйн сургагч багш
Сургалтын тойрон үзлэг хийх	20 хүртэл	1 цаг 7 хоногт 1 удаа	Сургалтын өрөө, танхим	Слайд	Эмнэл зүйн сургагч багш
Мэс засалд оролцох	1	Тохиолдол байгаа үед	Мэс заслын өрөө	Өвчтөн	Эмнэл зүйн сургагч багш
Жирэмсэн, төрсний дараах хяналт хийх	1	Хяналтад байгаа жирэмсэн эх, төрсөн эх	Амбулатори, гэрээр	Жирэмсэн эх, төрсөн эх	Эмнэл зүйн сургагч багш
Төрөлт удирдахад оролцох	1	Тохиолдол байгаа үед	Төрөх өрөө	Өвчтөн	Эмнэл зүйн сургагч багш
Гардан үйлдэл хийх	1 - 2	Тохиолдол байгаа үед	Яаралтай тусламжийн өрөө	Өвчтөн	Эмнэл зүйн сургагч багш, бусад эмч

Хяналтын тойрон үзлэг:

Хэвтэн эмчлүүлж байгаа өвчтөний биеийн байдлыг суралцагч эмч нь эмнэл зүйн сургагч багшид (бусад эмч) танилцуулах зорилготой үзлэг.

Үүний тулд суралцагч эмч нь урьдчилан бие даан өвчний түүх, сувилагчийн тэмдэглэлийг үзэж танилцан, өвчтөнтэй уулзаж асуумж цуглуулж (ганцаарчилсан үзлэг), эмнэл зүйн сургагч багшид (бусад эмч) танилцуулахад бэлдэнэ. Танилцуулга хийхдээ хувь хүний мэдээллийг анхаарна. Танилцуулгыг сургалтын өрөө, танхим эсвэл өвчтөний өрөөнөөс гадна хийх ба өвчтөний орны дэргэдэх тойрон үзлэгийг эмнэл зүйн

сургагч багштай (бусад эмч) хамт хийнэ. Хяналтын тойрон үзлэгээр өвчтөнөөс асуумж авах, үзлэг хийх аргад суралцана.

Сургалтын тойрон үзлэг:

Сургалтад тохиромжтой 1 - 2 өвчтөнг сонгож, өвчтөний биеийн байдлыг суралцагч эмч нь танилцуулах ба бусад оролцогчид (хамтран суралцагч эмч, эмнэл зүйн сургагч багш, бусад эмч) асуулт тавьж, хэлэлцүүлэг өрнүүлнэ.

1 тохиолдолд 30-60 минут зарцуулна. Үүний дараа өвчтөний орны дэргэд үзлэг хийнэ. Хэлэлцүүлгийн явцад эмнэл зүйн таамаглал дэвшүүлэх, онош тавих зэрэгт суралцана.

Танхимын сургалт (*Off-the Job Training*)-ын загвар

Аргачлал	Суралцагч эмчийн тоо	Үргэлжлэх цаг, давтамж	Сургалт явагдах газар	Хэрэглэг-дэхүүн	Удирдагч, хамтрагч
Бие даалт	1	Тохиромжтой, чөлөөт цаг	Гэртээ, номын сан	Ном, интернет	Өөрөө, хамтран суралцагч эмч
Лекц	20 хүртэл	7 хоногт 2-3 удаа 1 цаг	Сургалтын анги, танхим	Слайд	Эмнэл зүйн сургагч багш, хамтран суралцагч эмч
Журнал клуб	20 хүртэл	7 хоногт 1 удаа 1 цаг	Сургалтын анги, танхим	Слайд, эрдэм шинжилгээний өгүүлэл	Эмнэл зүйн сургагч багш, хамтран суралцагч эмч
Симуляци (дуураймал орчин)	5 хүртэл	7 хоногт 1 удаа 1 цаг	Яаралтай тусламжийн өрөө	Хамтран суралцагч эмч, манекин	Эмнэл зүйн сургагч багш

Сургалтын агуулга

Сургалтын төгсгөлд орон нутагт ганцаараа бие даан тусламж, үйлчилгээ үзүүлж чадах түвшинд хүрэхийн тулд эмнэл зүйн сургагч багшийн хяналт дор амбулаториор ирэх өвчтөн,

хэвтэн эмчлүүлэх өвчтөний оношилгоо, эмчилгээг хариуцан хийх явцдаа дараах шинж тэмдэг, өвчин, гардан үйлдлийг гүйцэтгэж, туршлага хуримтлуулна.

Зайлшгүй танин мэдэж, суралцах шаардлагатай шинж тэмдэг (*signs and symptoms*) (аль ч тойролтод тохиолдох):

Өвчний түүх, бодит үзлэгт үндэслэн эрэмбэлэн ангилж, ялган оношлогоо хийн, анхан шатны эмчилгээг эхлүүлж чаддаг болох:

1. Халууралт (*Fever*)
2. Шарлалт (*Jaundice*)
3. Толгой өвдөлт (*Headache*)
4. Ухаан алдалт, баларталт (*Altered level of consciousness*)
5. Таталт (*Seizure*)
6. Амьсгаадалт (*Dyspnea*)
7. Ханиалгалт, цэр гаралт (*Coughing, Excretion sputum*)
8. Цээжээр өвдөлт (*Chest pain*)
9. Зүрх зогсолт (*Cardiac arrest*)
10. Цустай бөөлжилт (*Hematemesis*)
11. Цустай өтгөн, цустай гүйлгэлт (*Melena*)
12. Дотор муухайралт, бөөлжилт (*Nausea, Vomiting*)
13. Хэвлийн өвдөлт (*Stomachache*)
14. Суулгалт (*Diarrhea*)
15. Шингэн алдалт (*Dehydration*)
16. Нуруугаар өвдөлт (*Back pain*)
17. Мөчдийн саажилт (*Paralysis*)
18. Сэтгэл гутрал (*Depression*)
19. Хаван (*Edema*)
20. Үений өвдөлт (*Arthralgia*)
21. Лимфийн булчирхайн томролт (*Lymph node swelling*)
22. Цус алдалт (*Hemorrhagic tendency*)

Зайлшгүй суралцах гардан үйлдлийн жагсаалт

1. Судасны хүрц (ясанд шингэн сэлбэх хүрц) (*Intravenous*)

- access (intraosseous access)*
2. Амьсгалын зам чөлөөлөх энгийн арга (*Manual airway management*)
 3. Амилуулах тусламж, зүрх уушгины сэхээн амьдруулалт (насанд хүрэгч) (*Cardiopulmonary resuscitation (adult)*)
 4. Зүрх уушгины сэхээн амьдруулалт (нярай, хүүхэд) (*Cardiopulmonary resuscitation (infant, child)*)
 5. Цус авах (*Blood drawing*)
 6. Тариа хийх (судас тариа, булчин тариа, арьсан дор) (ялангуяа нярай, бага насны хүүхдэд) (*Injection (intravenous, intramuscular, subcutaneous)*)
 7. Оёдол тавих (цус тогтоох, шарх цэгцлэх) (*Suturing (Hemostasis, Wound irrigation)*)
 8. Ходоодонд хаймсуур тавих (хүнд хэлбэрийн шингэн алдалтын эмчилгээ: Хүүхдийн өвчний цогц менежмент) (*Nasogastric tube (treatment for severe dehydration)*)
 9. Давсанд гуурс байрлуулах (*Foley catheter insertion*)
 10. Зүрхний цахилгаан бичлэг хийх (*Electrocardiogram*)
 11. Цусан дах сахарын хэмжээг тодорхойлох (*Checking blood sugar*)
 12. Хэт авиа оношилгоо (яаралтай тусламж): анхан шатны оношилгоо (*Ultrasound (emergency room) basic examination*)
 13. Хэт авиан оношилгоо (эх барих, эмэгтэйчүүд): жирэмсэнтэй холбоотой анхан шатны үнэлгээ, оношилгоо (*Ultrasound (Obstetrics & Gynecology) Basic evaluation for pregnancy*)
 14. Эх барих, эмэгтэйчүүдийн гардан үйлдэл: гадуур үзлэг, үтрээний үзлэг, эсийн шинжилгээ (*Obstetric and gynecologic examination technique: External examination and Vaginal examination (manual and with speculum)*)

Үнэлгээ, эргэн зөвлөгөө

Суралцагч эмч ба хариуцагч

Сургалтын 1 жилийн хугацаанд суралцагч эмч бүрт хэрхэн ахин дэвшиж байгаа, хэрхэн сайжруулах тухай эргэн зөвлөгөө

өгөх, суралцагч эмчийн хувийн төлөвлөгөөний (*career plan*) талаар зөвлөлдөх, тэднийг хариуцан ажиллах ментор (*mentor*) цаашид “хариуцагч эмч, багш” гэх)-ийг оноож хуваарилна. Суралцагч эмч нь сургалт эхлэх үед хариуцагчтай уулзах ба цаашид 2-3 сар тутамд 1 удаа уулзаж ярилцан, үнэлгээтэй танилцаж, эргэн зөвлөгөө авна.

Суралцагч эмч ба эмнэл зүйн сургагч багш

- Суралцагч эмчийн тойролт бүрт сургалт удирдах эмнэл зүйн сургагч багш оноож хуваарилна:
- Суралцагч эмч нь тухайн тойролт эхлэхээс өмнө эмнэл зүйн сургагч багштай уулзаж, тойролтын хугацаанд тавьсан зорилтоо ярилцана.
- Суралцагч эмч нь тойролтын явцад тавьсан зорилтод хүрэхийн тулд дутагдаж байгаа зүйл, түүнийг нөхөхөд хэрэгцээтэй байгаа зүйлийн тухай эмнэл зүйн сургагч багштай ярилцана.
- Суралцагч эмч нь тойролт дуусахад эмнэл зүйн сургагч багштай ярилцлага хийж, сургалттай холбоотой асуудлаар заавар, зөвлөгөө авна.

Ажлын байранд-суурилсан үнэлгээ (*Workplace-based Assessment*)

Эзэмшсэн туршлага, чадамж, хандлага ба түүний эргэцүүлэл:

Сургалтын зорилт		Дотор	Хүүхэд	Яаралтай тусламж	Эх барих эмэгтэйчүүд	Бусад
Туршлага	Шинж тэмдэг ба хам шинж	(L) Шинж тэмдэг ба хам шинжийн жагсаалт				
	Өвчний менежмент	(F) Тохиолдлын дүгнэлт (L) Сургагч багштай хамт эргэцүүлэх (Тойролт бүрт хамаарна)				
	Гардан үйлдэл	(F) DOPS/ mini-CEX	(F) DOPS/ mini-CEX	(F) DOPS/ mini-CEX	(F) DOPS/ mini-CEX (L) Төрөлтийн тэмдэглэл	(F) DOPS
		(F) DOPS-Гардан үйлдлийн ур чадварыг шууд ажиглан үнэлэх (L) Гардан үйлдлийн жагсаалт				

Чадамж	<p>Суралцагч бүр чадамжийг эзэмшиж туршлага хуримтлуулахын тулд бүх боломжийг ашиглахыг эрмэлзэнэ.</p> <p>Хариуцагч нь (mentor) эдгээр 7 чадамжид тохирох эмнэлзүйн тохиолдлыг олж, үйл ажиллагааг төлөвлөхөд туслах ба суралцагчийн ахицыг жилд 4 удаа үнэлж, портфолиод тусгаж хөтлөхөд зөвлөнө.</p>	(P) Ерөнхий мэргэшлийн – өдөр бүрийн тохиолдлыг эргэцүүлэн тунгаах
		(P) Мэргэжлийн байх – Мэргэжлийн эсвэл ёс зүйн асуудлыг хөндсөн тохиолдлыг эргэцүүлэн тунгаах
		(P) Суралцагч – Нотолгоонд суурилсан эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний үйл ажиллагаагаа эргэцүүлэн тунгаах
		(P) Харилцагч – Харилцахад хүндрэлтэй тохиолдол ба түүнийг эргэцүүлэн тунгаах
		(P) Хамтрагч – Зохион байгуулах чадварт гарсан ахиц дэвшлээ эргэцүүлэн тунгаах
		(P) Хүн амын ЭМ-ийн зөвлөгч – орон нутагт зохион байгуулсан эрүүл мэндийн боловсрол олгох үйл ажиллагаагаа эргэцүүлэн тунгаах
		(P) Зохион байгуулагч, манлайлагч – бусдын тусламжийг авсан тохиолдлоо эргэцүүлэн тунгаах
Хандлага	<p>360 хэм үнэлгээг сургалтын албанаас зохион байгуулах ба сургалтын явцад 2 удаа хийнэ.</p> <p>Үнэлгээг (i) сургагч багш, (ii) сувилагч, (iii) эмнэлгийн бусад мэргэжилтэн, (iv) тасгийн эмч, (v) өвчтөн зэрэг 5-аас доошгүй хүн тус тусдаа хийнэ.</p> <p>Үнэлгээний хуудсыг сургалтын алба нэгтгэж хадгална.</p>	
	360 хэм үнэлгээнд менторууд мөн оролцох ба үнэлгээний хуудсыг сургалтын алба тусад нь хадгална.	

(F)- *Form* Үнэлгээнд зориулсан тусгай хуудас бөгөөд сургагч багшид хадгалагдана.

(L)- *Logbook* Сургагч багш болон менторт зориулсан байнгын шалгах, гарын үсэг зурах, тэмдэглэхэд зориулсан дэвтэр

(P)- *Portfolio* Суралцагч эмчийн суралцсан зүйлс болон өөрийн мэдлэг, ур чадварт хийсэн дүгнэлтийг хураангуйлан тэмдэглэж хадгалсан хавтас.

DOPS (*Direct observation of procedural skills*)- Гардан үйлдлийн ур чадварыг шууд ажиглан үнэлэх,

CEX (*Clinical evaluation exercise*)-Эмнэл зүйн үнэлгээний дасгал

360 хэмийн үнэлгээ (360-Degree Assessment):

Суралцагч эмчийн мэргэжлийн байх (professionalism) болон зохион байгуулагч, манлайлагч (leader) байх зэргийг үнэлэхэд хэрэглэнэ. 1 жилийн сургалтын дунд үе болон төгсөх үед хийнэ. Тойролтыг удирдсан эмнэл зүйн сургагч багш, сувилахуйн мэргэжилтэн, тухайн тасаг, нэгжийн хамтран ажилласан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, өвчтөн зэрэг нийт 5 хүн тус тусдаа үнэлнэ. Үнэлгээ хийх хүнийг сургалтын албанаас сонгоно. Үнэлгээний дүнг суралцагч эмч болон хариуцагчид танилцуулж, үнэлгээнд үндэслэсэн эргэн зөвлөгөөг хариуцагчаас суралцагчид өгнө. (360 хэмийн үнэлгээний хуудсыг хавсралтаас харна уу)

Mini-CEX/Эмнэл зүйн дасгал үнэлгээ (Mini-Clinical Evaluation Exercise) :

Зайлшгүй таньж мэдэх 22 шинж тэмдгээс тойролт бүрт 5-аас доошгүй шинж тэмдгийг тус бүр 3 болон түүнээс дээш удаа Mini-Cex үнэлгээгээр үнэлүүлсэн байна. Өөр тойролтонд ижил шинж тэмдгээр үнэлгээ хийсэн ч болно. (Жишээ нь: Дотрын тойролтод халууралтыг оролцуулан 5 шинж тэмдгээр үнэлгээ хийсэн бол хүүхдийн тойролтод ч мөн халууралтыг оролцуулж үнэлгээ хийлгэж болно).

Үнэлгээ хийх эмчийг эмнэл зүйн сургагч багш эсвэл тухайн тасаг, нэгжийн туршлагатай эмч нараас суралцагч эмч өөрөө сонгох ба тухайн сонгосон эмч шууд ажиглаж, үнэлгээ хийсний дараа үр дүнг суралцагч эмчид танилцуулж, цаашид хэрхэн сайжруулах зөвлөгөө заавал өгнө. (Mini-CEX үнэлгээний хуудсыг хавсралтаас харна уу)

Гардан үйлдлийн ур чадварыг шууд ажиглан үнэлэх / DOPS

(Direct Observation of Procedural Skills):

Зайлшгүй сурах 14 гардан үйлдлээс 11-ээс доошгүйг хийж чаддаг болсныг эмнэл зүйн сургагч багш нотолж, баталгаа

өгөх хүртэл давтан үнэлгээ хийнэ.

Үнэлгээ хийх эмчийг эмнэл зүйн сургагч багш эсвэл тухайн тасаг, нэгжийн туршлагатай эмч нараас суралцагч эмч өөрөө сонгох ба тухайн сонгосон эмч шууд ажиглаж, үнэлгээ хийсний дараа үр дүнг суралцагч эмчид танилцуулж, цаашид хэрхэн сайжруулах зөвлөгөө заавал өгнө. (DOPS үнэлгээний хуудсыг хавсралтаас харна уу)

Портфолио үнэлгээ (Portfolio Assessment):

Суралцагч эмч нь сургалтын хугацаанд суралцсан лекц, эмнэлгийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний сургалтын үеэр эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгаа хийсэн материал зэрэг сургалттай холбоотой бусад бичиг баримтыг үр дүн болгож хадгална. (Рубрик, портфолиогийн талаарх дэлгэрэнгүй зааврыг хавралтаас харна уу)

Үнэлгээний дүнг хянах

- 360-хэмийн үнэлгээний дүнг сургалтын алба хяналт тавьж, хадгална. Үнэлгээний дүнг суралцагч эмч, хариуцагчид танилцуулах ба бусадтай хуваалцахгүй байхыг анхааруулна.
- Mini-CEX болон DOPS үнэлгээний дүнг суралцагч эмч өөрөө хадгална.
- Портфолиод үнэлгээ, эмнэл зүйн сургагч багштай зөвлөлдсөн асуудал, өгсөн зөвлөгөөг бичиж тэмдэглэн хадгална.
- Суралцагч эмч нь тойролт бүрийн төгсгөлд Mini-CEX болон DOPS үнэлгээний дүнг сургалтын албанд хүлээлгэн өгнө.
- Сургалтын алба үнэлгээний дүнг сургалтын хяналтын зөвлөлд танилцуулах ба сургалтын төгсгөлд хариуцагчаас суралцагч эмчид зөвлөгөө өгнө.

Сургалтын төгсөлтийг шийдвэрлэх

Тойролт бүрт хийгдсэн Mini-CEX болон DOPS үнэлгээний дүнг нэгтгэсний үндсэн дээр суралцагч эмчийг тухайн тойролтыг

төгсгөх эсэх шийдвэрийг сургалтын хяналтын зөвлөл гаргана. Сургалтын хяналтын зөвлөл нь тойролт бүрт хийгдсэн Mini-CEX болон DOPS үнэлгээний дүн, 360 хэмийн үнэлгээний нэгдсэн дүн, суралцагчийн сургалтын ирц, зайлшгүй таньж мэдэж суралцах шинж тэмдэг, өвчний тохиолдол, гардан үйлдлийн тоог харгалзан сургалтын төгсөлтийн эцсийн шийдвэрийг гаргана. Шийдвэр гаргах шалгуур нь:

- Зайлшгүй сургалтад оролцсон байх өдрийн тоо буюу сургалтын ирц: Хөдөлмөрийн тухай хуульд заасан цалинтай амралтын өдрийн тоо, хүндэтгэх шалтгаантай авах амралтын өдрийн тоог оруулаад сургалтын хугацаанд авах амралтын өдрийн тоог сургалтын тойролт тус бүрийн нийт өдрийн 20%-аас хэтрүүлэхгүй байна. Сургалтын ирц хангалтгүй бол тухайн тасарсан сургалтын өдөр, агуулгыг нөхүүлнэ.
- Зайлшгүй таньж мэдэх шаардлагатай 22 шинж тэмдгээс 1 жилийн турш 18-аас доошгүйг оношилж, эмчлэн туршлага хуримтлуулсан байна.
- Зайлшгүй туршлага хуримтлуулсан байх шаардлагатай өвчний тохиолдлын тоо нь:
 - Дотрын анагаах судлал, хүүхэд судлалын тойролт бүрт заагдсан өвчний бүх тохиолдлыг тус бүр 5-аас доошгүй удаа үзэж, туршлага хуримтлуулсан байна.
 - Эх барих, эмэгтэйчүүд судлалын тойролтоор 30-аас доошгүй удаа төрөлт удирдахад оролцсон байх шаардлагатай. Жирэмсний хяналт, төрсний дараах үзлэгийг тус бүр 5-аас доошгүй хийж, туршлага хуримтлуулсан байна.
 - Яаралтай тусламж судлалын тойролтоор 1 жилийн турш зайлшгүй суралцах 10 төрлийн тохиолдлоос 8-ыг оношилж, анхан шатны тусламж үзүүлсэн байна.
- Зайлшгүй суралцах 14 гардан үйлдлээс 1 жилийн турш 11-ээс доошгүйг хийж гүйцэтгэн, туршлага хуримтлуулсан байна.

- Тойролт бүрийн төгсгөлд эсвэл 1 жилийн сургалтын эцэст суралцагчийг төгсгөх боломжгүй гэсэн шийдвэр гарсан тохиолдолд шалтгаан, цаашид сургалтыг хэрхэн төгсгөх талаарх шийдвэр, зөвлөмжийг сургалтын алба болон хариуцагчаас тухайн суралцагч эмчид тайлбарлаж өгнө.

Төгсөлтийн шалгалт

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвөөс зохион байгуулах “Ерөнхий мэргэшил судлал”-ын сургалтын төгсөлтийн шалгалт өгнө. Шалгалтад тэнцсэн тохиолдолд “Ерөнхий мэргэшлийн эмч”-ийн үнэмлэх олгоно.

1.3. Портфолио хөтлөх заавар

Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөрийн мөн чанар нь сургалтын төгсгөлд суралцагчийн хүрэх үр дүнд онцгойлон анхаардаг. Сургалтын явц, зорьсон зорилтууддаа хэрхэн хүрч байгааг үнэлэх нэг хэлбэр нь портфолио үнэлгээ юм. Портфолио нь өдөр тутмын үйл ажиллагаа, суралцсан зүйлсээ нэгтгэх, дүгнэх, задлан шинжлэх, зөвлөгөө авч дутагдалтай байгаа чадамжаа сайжруулах хувь хүний хөгжлийн хэрэгсэл юм.

Портфолиогийн бүтэц

- Сэдэв
- Тухайн тохиолдлыг сонгосон шалтгаан
- Тохиолдлын танилцуулга
 - Үндсэн мэдээлэл
 - Онош, шийдвэрийн үндэслэл
 - Гаргасан шийдвэр (эмчилгээ, оношилгоо, менежментийн төлөвлөгөө)
 - Хүрсэн үр дүн (өвчтөний сайжрал, эдгэрэл, ...)
 - Сургагч багш, бусад мэргэжилтний санал, зөвлөмж
- Эргэцүүлэл, дүгнэлт
 - Тохиолдлыг шийдвэрлэхдээ сайн хийсэн зүйлс;
 - Цаашид анхаарах зүйлс. Ижил тохиолдолтой дахин таарвал юун дээр анхаарах вэ? гэдгийг бичих;
 - Тухайн тохиолдолд сэтгэл хөдлөлөө хэрхэн удирдсан талаараа эргэцүүлэх;
 - Суралцагч эмч тухайн шийдвэрлэсэн тохиолдолдоо зөвхөн өөрийн зүгээс биш, бусдын өгсөн санал зөвлөмж, уншсан материал, эх сурвалжид үндэслэн эргэцүүлэл дүгнэлт хийхэд анхаарах;
 - Сайжруулах зүйлсээ үндэслэлтэй бичих
- Ном зүй

Өдөр тутмын тэмдэглэл

- Өдөр тутмын тэмдэглэл дараах бүтэцтэй байж болно.
- Өдөр тутмын үзлэгийн тэмдэглэл;
- Эмнэлзүйн асуудал шийдвэрлэсэн тэмдэглэл;
- Журнал клуб, семинар, конференц, хурал зөвлөгөөн, лекц, уншсан материал гэх мэт сурч мэдсэн зүйлсийн тэмдэглэл;
- Өвчтөнтэй хийсэн ярилцлагыг дуу хураагуураар бичих (өвчтнөөс бичгээр зөвшөөрөл авсан байх);
- Суралцагч эмчийн өөртөө хийсэн дүгнэлт, эргэцүүлэл.

Портфолио бичихэд анхаарах зүйлс

Өдөр тутмын тэмдэглэлдээ үндэслэн үнэлгээ, эргэн зөвлөгөө авах чадамжийн хүрээнд портфолиогийн тэмдэглэл хөтлөхдөө дараах зүйлсийг анхаарна:

- Хөтөлбөрийн зорилтод тусгагдсан 7 чадамжаас аль нэгийг сонгох;
- Тухайн чадамжид хамгийн сайн тохирох тохиолдлыг өдөр тутмын тэмдэглэлээсээ сонгох;
- Портфолио А4-ийн 2 нүүрэнд (мөр хоорондын зай 1.15, үсгийн өндөр 12, Arial фонд) багтаан дээрх бүтцээр бичих;
- Портфолио бичихдээ хавсралтад тусгагдсан үнэлгээний шалгуур (рубрик)-ыг харгалзах;
- Найруулга зүй, үг зүй, зөв бичгийн дүрмийн мэдлэг чухалчлах;
- Сургалтын хугацаанд 7 чадамж бүрийг үнэлүүлсэн байх;

1.4. Нэр томъёоны тайлбар

360 хэмийн үнэлгээ	Хандлага, асуудал шийдвэрлэх чадварын үнэлгээ
Ганцаарчилсан тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэгийн өмнө суралцагч эмч бие даан өвчний түүх, сувилагчийн тэмдэглэлийг үзэж танилцан, өвчтөнтэй уулзаж асуумж цуглуулж бэлтгэх эмнэлзүйн сургалтын арга
Журнал клуб	Анагаах ухааны шинэ мэдээллээр танилцуулга, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах танхмийн сургалтын арга
Портфолио	Суралцагч эмчийн суралцсан зүйлс болон өөрийн мэдлэг, ур чадварт хийсэн дүгнэлтийг хураангуйлан тэмдэглэж хадгалсан хавтас.
Рубрик	Суралцагч эмчийн портфолиог үнэлэх хэмжүүр. Үнэлгээг рубрикийг ашиглан ментор 2-3 сар тутамд (жилийн турш 4 удаа) хийнэ.
Суралцагч эмч	Ерөнхий мэргэшил судлалын үндсэн мэргэшлийн сургалтаар суралцагч эмч
Сургагч багш	Эмнэлзүйн тойролт хариуцсан багш
Сургалтын тойрон үзлэг	Сургалтад тохиромжтой 1 - 2 өвчтөнг сонгож, өвчтөний биеийн байдлыг суралцагч эмч танилцуулах ба бусад оролцогчид (хамтран суралцагч эмч, эмнэл зүйн сургагч багш, бусад эмч) асуулт тавьж, хэлэлцүүлэг өрнүүлэх эмнэлзүйн сургалтын арга
Хариуцагч (<i>Mentor- ментор</i>)	Хичээлийн жилийн турш суралцагч эмч бүрийг хариуцан ажиллах багш. Эмнэлгийн хүчин чадлаас хамааран ментор нь жилийн турш 1-3 суралцагч эмчийг хариуцан ажиллах ба тухайн суралцагч эмчийн сургалттай холбоотой асуудалд дэмжлэг үзүүлдэг зөвлөгч нь байна.

Хяналтын тойрон үзлэг	Ганцаарчилсан тойрон үзлэгийн дараа суралцагч эмч сургагч багшид танилцуулах зорилготойгоор өвчтний талаарх мэдээллийг бэлтгэн, сургалтын ерөөнд танилцуулах эмнэлзүйн сургалтын арга
DOPS (<i>Direct observation of procedural skills</i>)- Гардан үйлдлийн ур чадварын шууд ажиглалт	Гардан үйлдлийн ур чадварыг шууд ажиглан үнэлэх арга
Mini-CEX (<i>Mini- Clinical Evaluation Exercise</i>)- Эмнэлзүйн дасгал үнэлгээ	Шинж тэмдгийг хэрхэн шийдвэрлэж байгааг үнэлэх үнэлгээний арга

1.5. Баримжаа олгох сургалт

Сургалтын танилцуулга (Orientation)

А. Сургалтын өмнө

Сургалт эхлэхийн өмнө тойролт бүрийн сургалтын төлөвлөгөө (Program) болон хөтөлбөрийн (Curriculum) агуулгын уялдааг тодорхой ойлгох, сургалт эрхлэх байгууллага (эмнэлэг, эрүүл мэндийн төв), түүний үйл ажиллагаа, эмчилгээ, оношилгооны аюулгүй байдал, халдвар хамгааллын тухай суралцагч эмчид гүнзгий ойлголт өгөх зорилго бүхий танилцуулга хичээлийг зохион байгуулна.

Сургалт эхлэхийн өмнөх баримжаа олгох сургалт нь дараах бүтэцтэй байна:

- Сургалтын журам
- Хөтөлбөрийн танилцуулга, тойролт бүрийн хуваарь, агуулга, уялдаа холбоо
- Эрүүл мэндийн байгууллага, дотоод журам
- Үйлчлэх хүрээний хүн амын эрүүл мэндийн байдлын талаарх мэдээлэл (тусламж үйлчилгээний статистик мэдээлэл)
- Эрүүл мэндийн мэргэжилтний ёс зүй
- Өвчний түүх хөтлөлт
- Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа, халдварын хяналт
- сэргийлэлт
- Суралцагчийн дэвтэр ашиглах заавар

Б. Тойролтын өмнө

Тойролт эхлэхийн өмнөх баримжаа олгох сургалт нь дараах бүтэцтэй байна:

- Тасаг, амбулаторийн үйл ажиллагаа, дотоод журам, ажил үүргийн хуваарьтай танилцах
- Эм бичих

- Сувилагч, эмнэлгийн бусад мэргэжилтэнтэй харилцах (мэдээлэл
- солилцох) зам
- Тоног төхөөрөмжийн байрлал, ашиглах заавар

II. ЭМНЭЛЗҮЙН ДАДЛАГА, ТОЙРОЛТ ТУС БҮРЭЭР

2.1. Дотор судлал

- Өвчин тус бүрийг оношилж, эмчлэх, тусламж үзүүлж чаддаг болох;
- Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх явцад орон нутгийн эмнэлгээс дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөн шилжүүлэх заалтыг мэддэг болох;
- Дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөнг аюулгүйгээр шилжүүлэх аргад суралцах;
- Өвчтөн болон түүний гэр бүлийн гишүүн, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнд өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, өвчнийг эрт үед нь илрүүлэх талаар зааж, зөвлөгөө өгөхөд суралцах.

Зайлшгүй танин мэдэж, суралцах шаардлагатай өвчин:

- Чихрийн шижин (*Diabetes mellitus*)
- Цусны даралт ихсэлт (*Hypertension*)
- Уушгины хатгаа, гуурсан хоолойн багтраа (*Pneumonia, Bronchial asthma*)
- Элэгний дутагдал, элэгний хатуурал (асцит) (*Liver failure, Cirrhosis (Ascites)*)
- Тархины цус хомсдлын харвалт, тархинд цус харвалт (цочмог үеийн дараа үе) (*Stroke (post subacute phase)*)
- Зүрхний дутагдал, зүрхний шигдээс (цочмог үеийн дараа үе) (*Heart failure, Myocardial infarction (post subacute phase)*)

Дотрын судлалын тойролтын хугацаанд суралцсан өвчнүүд

Доорх өвчин тус бүрээр 5-аас доошгүй тохиолдлоор тэмдэглэл хөтлөн портфолио үүсгэнэ. Хүснэгтийн огноо хэсэгт тухайн тохиолдлыг шийдвэрлэсэн огноог тэмдэглэж тойролт удирдсан багшаар хянуулан гарын үсгээр баталгаажуулна.

№	Зайлшгүй суралцах өвчин	Гүйцэтгэл 1		Гүйцэтгэл 2		Гүйцэтгэл 3		Гүйцэтгэл 4		Гүйцэтгэл 5	
		Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг
1	Чихрийн шижин										
2	Цусны даралт ихсэлт										
3	Уушгины хатгаа, гуурсан хоолойн багтраа										
4	Элэгний дутагдал, элэгний хатуурал (асцит)										
5	Тархины цус хомсдлын харвалт, тархинд цус харвалт (цочмог үеийн дараа үе)										

2.2. Хүүхэд судлал

- Өвчин тус бүрийг оношилж, эмчлэх, тусламж үзүүлж чаддаг болох;
- Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх явцад орон нутгийн эмнэлгээс дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөн шилжүүлэх заалтыг мэддэг болох;
- Дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөнг аюулгүйгээр шилжүүлэх аргад суралцах;
- Өвчтөн болон түүний гэр бүлийн гишүүн, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнд өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, өвчнийг эрт үед нь илрүүлэх талаар зааж, зөвлөгөө өгөхөд суралцах.

Зайлшгүй танин мэдэж, суралцах шаардлагатай өвчин:

1. Амьсгалын эрхтэн тогтолцооны түгээмэл тохиолдох өвчин (уушгины хатгаа, бронхит, ларингит, багтраа) (*Common respiratory diseases (Pneumonia, Bronchiolitis, Laryngitis, Asthma)*)
2. Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин (суулгалт, шимэгч хорхой) (*Intestinal diseases (Diarrhea, Parasitic diseases)*)
3. Суурь эмгэг (рахит, цус багадалт, хоол тэжээлийн дутагдал, шүүдэст эмзэгшил) (*Basic disorder (Rickets, Anemia, Malnutrition, Diathesis exudation)*)
4. Нярай үеийн асуудлууд (нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж) (Эх барих, эмэгтэйчүүдийн тойролтын үеэр дадлага хийнэ) (*Early essential newborn care*)
5. Өсөлт, хөгжлийн эмгэг өөрчлөлттэй хүүхдийг таньж илрүүлэх үнэлгээ (*Evaluation for growth and developmental disorders of children*)
6. Тууралтат өвчин (*Skin rash*)

Хүүхэд судлалын тойролтын хугацаанд суралцсан өвчнүүд

№	Зайлшгүй суралцах өвчин	Гүйцэтгэл 1		Гүйцэтгэл 2		Гүйцэтгэл 3		Гүйцэтгэл 4		Гүйцэтгэл 5	
		Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг
1	Амьсгалын эрхтэн тогтолцооны түгээмэл тохиолдох өвчин (уушгины хатгаа, бронхит, ларингит, багтраа)										
2	Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцооны өвчин (суулгалт, шимэгч хорхой)										
3	Суурь эмгэг (рахит, цус багадалт, хоол тэжээлийн дутагдал, шүүдэст эмзэгшил)										
4	Нярай үеийн асуудлууд (нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж) (Эх барих, эмэгтэйчүүдийн тойролтын үеэр дадлага хийнэ)										

5	Өсөлт, хөгжлийн эмгэг өөрчлөлттэй хүүхдийг таньж илрүүлэх үнэлгээ									
6	Тууралтат өвчин									

2.3. Эх барих, эмэгтэйчүүд судлал

- Өвчин тус бүрийг оношилж, эмчлэх, тусламж үзүүлж чаддаг болох;
- Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх явцад орон нутгийн эмнэлгээс дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөн шилжүүлэх заалтыг мэддэг болох;
- Дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөнг аюулгүйгээр шилжүүлэх аргад суралцах;
- Өвчтөн болон түүний гэр бүлийн гишүүн, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнд өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, өвчнийг эрт үед нь илрүүлэх талаар зааж, зөвлөгөө өгөхөд суралцах.

Зайлшгүй танин мэдэж, суралцах шаардлагатай өвчин:

1. Жирэмсний үзлэг (*Antenatal care*)
2. Перинатал үеийн асуудал, төрөх үеийн тусламж (Эмнэлгийн бус нөхцөлд төрөлт удирдах) (*Perinatal care, Assisting delivery*)
3. Перинатал үеийн асуудал, нярайн тусламж (нярайн эрт үеийн нэн яаралтай тусламж) (*Perinatal care, Newborn care*)
4. Төрсний дараах үзлэг (*Postnatal care*)
5. Эмэгтэйчүүдийн үрэвсэлт өвчин (Бэлгийн замаар дамжих халдвар) (*Gynecologic inflammatory diseases (Sexually transmitted disease)*)

Тойролтын хугацаанд суралцсан эх барих, эмэгтэйчүүдийн тусламж

№	Эх барих, эмэгтэйчүүдийн тусламж	Гүйцэтгэл 1		Гүйцэтгэл 2		Гүйцэтгэл 3		Гүйцэтгэл 4		Гүйцэтгэл 5	
		Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг	Огноо	Багийн гарын үсэг
1	Жирэмсний үзлэг										
2	Перинатал үеийн асуудал, төрөх үеийн тусламж (Эмнэлгийн бус нөхцөлд төрөлт удирдах)										
3	Перинатал үеийн асуудал, нярайн тусламж (нярайн эрт үеийн нэн яаралтай тусламж)										
4	Төрсний дараах үзлэг										
5	Эмэгтэйчүүдийн үрэвсэлт өвчин (Бэлгийн замаар дамжих халдвар)										

2.4. Яаралтай тусламж судлал

- Өвчин тус бүрийг оношилж, эмчлэх, тусламж үзүүлж чаддаг болох;
- Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх явцад орон нутгийн эмнэлгээс дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөн шилжүүлэх заалтыг мэддэг болох;
- Дээд шатлалын эмнэлэгт өвчтөнг аюулгүйгээр шилжүүлэх аргад суралцах;
- Өвчтөн болон түүний гэр бүлийн гишүүн, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнд өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, өвчнийг эрт үед нь илрүүлэх талаар зааж, зөвлөгөө өгөхөд суралцах.

Зайлшгүй танин мэдэж, суралцах шаардлагатай өвчин:

1. Толгой, хүзүү, нурууны гэмтэл (суурь тусламж, тээвэрлэлт) (*Head, neck and spine injury (initial management and transportation)*)
2. Түлэгдэл, хөлдөлт (*Burn and frost-bite*)
3. Амьсгалын зам гадны биетээр бөглөрөх, живэх (*Foreign body obstruction, Drowning*)
4. Ясны хугарал (*Fracture*)
5. Тархинд цус харвах (цочмог үеийн) (*Stroke (acute phase)*)
6. Зүрхний дутагдал, зүрхний шигдээс (цочмог үеийн) (*Heart failure, Myocardial infarction (acute phase)*)
7. Шок (*Shock*)
8. Цочмог хордлого (*Poisoning, Intoxication*)
9. Могой, шавжид хатгуулах (хачиг) (*Snake bite, insect bite (tick bite)*)
10. Буглаа (*Abscess*)

Яаралтай тусламж судлалын тойролтын хугацаанд суралцсан өвчнүүд

№	Зайлшгүй суралцах өвчин	Гүйцэтгэл 1		Гүйцэтгэл 2		Гүйцэтгэл 3		Гүйцэтгэл 4		Гүйцэтгэл 5	
		Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг	Огноо	Багшийн гарын үсэг
1	Толгой, хүзүү, нурууны гэмтэл (суурь тусламж, тээвэрлэлт)										
2	Түлэгдэл, хөлдөлт										
3	Амьсгалын зам гадны биетээр бөглөрөх, живэх										
4	Ясны хугарал										
5	Тархинд цус харвах (цочмог үеийн)										
6	Зүрхний дутагдал, зүрхний шигдээс (цочмог үеийн)										
7	Шок										
8	Цочмог хордлого										
9	Могой, шавжид хатгуулах (хачиг)										
10	Буглаа										

III. ҮНЭЛГЭЭ

3.1. Зайлшгүй суралцах гардан үйлдлийн тэмдэглэл

№	Гардан үйлдэл	Хийж чаддаг болтлоо DOPS үнэлгээ хийлгэсэн давтамж	Сургагч багшийн гарын үсэг
	Судасны хүрц (ясанд шингэн сэлбэх хүрц) (Intravenous access (intraosseous access))		
	Амьсгалын зам чөлөөлөх энгийн арга (Manual airway management)		
	Амилуулах тусламж, зүрх уушгины сэхээн амьдруулалт (насанд хүрэгч) (Cardiopulmonary resuscitation (adult))		
	Зүрх уушгины сэхээн амьдруулалт (нярай, хүүхэд) (Cardiopulmonary resuscitation (infant, child))		
	Цус авах (Blood drawing)		
	Тариа хийх (судас тариа, булчин тариа, арьсан дор) (ялангуяа нярай, бага насны хүүхдэд) (Injection (intravenous, intramuscular, subcutaneous))		
	Оёдол тавих (цус тогтоох, шарх цэгцлэх) (Suturing (Hemostasis, Wound irrigation))		
	Ходоодонд хаймсуур тавих (хүнд хэлбэрийн шингэн алдалтын эмчилгээ: Хүүхдийн өвчний цогц менежмент) (Nasogastric tube (treatment for severe dehydration))		

Давсганд гуурс байрлуулах (Foley catheter insertion)		
Зүрхний цахилгаан бичлэг хийх (Electrocardiogram)		
Цусан дах сахарын хэмжээг тодорхойлох (Checking blood sugar)		
Хэт авиа оношилгоо (яаралтай тусламж): анхан шатны оношилгоо (Ultrasound (emergency room) basic examination)		
Хэт авиан оношилгоо (эх барих, эмэгтэйчүүд): жирэмсэнтэй холбоотой анхан шатны үнэлгээ, оношилгоо (Ultrasound (Obstetrics & Gynecology) Basic evaluation for pregnancy)		
Эх барих, эмэгтэйчүүдийн гардан үйлдэл: гадуур үзлэг, үтрээний үзлэг, эсийн шинжилгээ (Obstetric and gynecologic examination technique: External examination and Vaginal examination (manual and with speculum))		

*DOPS үнэлгээний талаар удиртгал бүлгээс уншина уу.
Үнэлгээний хуудсыг хавсралтаас авна уу.*

3.2. Зайлшгүй суралцах шинж тэмдгийн тэмдэглэл

Тухайн тойролтод 5-аас доошгүй шинж тэмдгийг тус бүр 3 болон түүнээс дээш удаа Mini-Cex үнэлгээгээр үнэлүүлсэн байна. Үнэлгээний хуудсыг сургагч багшаар дүгнүүлж, суралцагч өөртөө хадгална. Үнэлгээ хийсэн огноо авсан оноо, нэгдсэн үнэлгээг тавина.

	Шинж тэмдэг	Тохиолдол	Огноо	Өвчний түүх авах	Бодит үзлэг	Оношилгоо эмчилгээний менежмент	Харилцааны ур чадвар	Эмнэлзүйн ерөнхий чадвар
Дотор судлал								
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						

		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
Хүүхэд судлал								
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						

		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
Эх барих, эмэгтэйчүүд судлал								
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						

		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
Яаралтай тусламж судлал								
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						

		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						
		1						
		2						
		3						
		4						
		5						

VI. СЕМИНАР, КОНФЕРЕНЦ, ЖУРНАЛ КЛУБ, ХУРЛЫН ИЛТГЭЛИЙН ТЭМДЭГЛЭЛ

4.1. Конференцийн тэмдэглэл

№	Огноо	Хэлэлцүүлсэн тохиолдол	Сургагч багшийн гарын үсэг

4.2. Журнал клубын тэмдэглэл

№	Огноо	Хэлэлцүүлсэн илтгэлийн сэдэв	Сургагч багшийн гарын үсэг

4.3. Эрдэм шинжилгээний хурлын тэмдэглэл

№	Огноо	Хэлэлцүүлсэн илтгэлийн сэдэв	Хурлын нэр, чиглэл	Сургагч багшийн гарын үсэг

4.4. Эрдэм шинжилгээний өгүүллийн тэмдэглэл

№	Огноо	Өгүүллийн нэр	Сэтгүүлийн нэр	Сургагч багшийн гарын үсэг

Хавсралт 5.1.

СУРГАЛТ УДИРДАХ БАГШ НАРЫН МЭДЭЭЛЭЛ

№	Овог, нэр	Албан тушаал	Тасаг, нэгж	Утасны дугаар	Цахим хаяг

Хавсралт 5.2.

ТОЙРОЛТ ТУС БҮРИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХУВААРЬ (ЗАГВАР)

Тойролт тус бүрийн үйл ажиллагааны хуваарийг сургалт эрхлэгч байгууллага боловсруулж, байгууллагын дарга баталгаажуулна.

Дотор судлал

(а) Эмнэлгийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээний сургалт (өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд)-ын загвар

Цаг	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан
9:00-10:00	Амбулаторийн үзлэг	Амбулаторийн үзлэг	Амбулаторийн үзлэг	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Амбулаторийн үзлэг
11:00-12:00	Эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгаа		Эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгаа		Эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгаа
12:00-13:00		Семинар		Семинар	
13:00-17:00	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Гэрийн үзлэг	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Гэрийн үзлэг	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг

(б) Дотрын анагаах судлалын тасгийн сургалтын загвар

Цаг	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан
~ 8:00	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг
8:00-9:00	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг
9:00-12:00		Амбулаторийн үзлэг		Амбулаторийн үзлэг	
12:00-13:00	Лекц, семинар		Лекц, семинар	Симуляци (дуураймал орчин)	Журнал клуб
16:00-17:00	Сургалтын тойрон үзлэг				

Хүүхэд судлал

Цаг	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан
~ 8:00	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг
8:00-9:00	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг
9:00-12:00		Амбулаторийн үзлэг		Амбулаторийн үзлэг	
12:00-13:00	Лекц, семинар		Лекц, семинар	Симуляци (дуураймал орчин)	Журнал клуб
16:00-17:00	Сургалтын тойрон үзлэг				

(б) Эмнэлгийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээний сургалт (өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд) –ын тойролтын загвар

Цаг	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан
9:00-10:00	Амбулаторийн үзлэг	Амбулаторийн үзлэг	Амбулаторийн үзлэг	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Амбулаторийн үзлэг
11:00-12:00	Эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгаа		Эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгаа		Эрүүл мэндийн сургалт, сурталчилгаа
12:00-13:00		Семинар		Семинар	
13:00-17:00	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Гэрийн үзлэг	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Гэрийн үзлэг	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг

Эх барих, эмэгтэйчүүд судлалын тойролтын загвар

Цаг	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан
~ 8:00	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг
8:00-9:00	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг
9:00-	Мэс засалд оролцох		Мэс засалд оролцох		Мэс засалд оролцох
12:00-13:00		Лекц, семинар		Лекц, семинар	Журнал клуб
16:00-17:00	Симуляци (дуураймал орчин)		Сургалтын тойрон үзлэг		

Яаралтай тусламж судлалын тойролтын загвар

Цаг	Даваа	Мягмар	Лхагва	Пүрэв	Баасан
~ 8:00	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг	Ганцаарчилсан үзлэг
8:00-9:00	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг	Хяналтын тойрон үзлэг
9:00~	Яаралтай тусламжийн амбулатори	Яаралтай тусламжийн амбулатори	Яаралтай тусламжийн амбулатори	Яаралтай тусламжийн амбулатори	
12:00-13:00	Симуляци (дуураймал орчин)	Лекц, семинар		Лекц, семинар	Журнал клуб
13:00-17:00	Яаралтай тусламжийн амбулатори	Яаралтай тусламжийн амбулатори	Яаралтай тусламжийн амбулатори	Яаралтай тусламжийн амбулатори · жижүүр	Жижүүрээс буух

Хавсралт 5.3.

ХАВСРАЛТ. АШИГЛАХ МАТЕРИАЛЫН ЖАГСААЛТ

- Холбогдох хууль, журам, стандарт, удирдамж, дүрэм
- Мэргэжлийн сурах бичиг
- Интернэт эх сурвалж
- Мэргэжлийн сэтгүүл дээрх өгүүллийн жагсаалт гэх мэт

Хавсралт 5.4.

ЯВЦЫН MINI-СЕХ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС

Он, сар, өдөр / /

Суралцагч эмчийн нэр:

Үнэлэгчийн нэр:

Сургалт эрхлэх байгууллага: Нэгж:

Газар: Клиник Тасаг ЯТТ Бусад

Өвчтөний нас: Өвчтөний хүйс: Эр Эм

Өвчтөний зовиур: Халуурах Шарлах Толгой өвдөх

Ухаан санааны байдал өөрчлөгдөх Татах Амьсгаадах

Ханиах Цээжээр өвдөх Зүрх зогсох Цустай бөөлжих

Цустай хар өтгөн гарах Дотор муухайрах/Бөөлжих

Хэвлийгээр өвдөх Суулгах Усгүйжих Нуруу өвдөх

Саажих Сэтгэл гутрах Хавагнах Үе өвдөх Лимфийн

булчирхай томрох Цус алдах Бусад.....

Сайн талууд	Сайжруулахад чиглэсэн зөвлөгөө	Бусад санал

Сургалтын тухайн үед суралцагч эмчийг ямар түвшинд байгааг ажигласнаа үнэлнэ үү. Бодит үзлэг хийх шаардлагагүй тохиолдолд тэмдэглэнэ үү: ☐				Сайжруулахын тулд зөвшилцөж биелүүлэх үйлдэл
Үнэлгээ	Хангалтгүй 1 оноо	Завсрын 2 оноо	Хангалттай 3 оноо	
1. Өвчний түүх авах				
2. Бодит үзлэг				
3. Оношилгоо, эмчилгээний менежмент				
4. Харилцааны ур чадвар				
5. Эмнэл зүйн ерөнхий чадвар				

Үнэлэгчийн гарын үсэг

Суралцагч эмчийн гарын үсэг

“Хангалттай” гэж тодорхойлоход хэрэглэгдэх үзүүлэлт	
Өвчний түүх авах	<ul style="list-style-type: none"> • Ялган оношилгоо хийхүйц дэлгэрэнгүй асуумж авдаг. • Өвчтөний хэрэгцээг илрүүлж, хариу үзүүлдэг. • Өвчтөний дохио зангааг ойлгож, тохиромжтой хариу үзүүлдэг.
Бодит үзлэг	<ul style="list-style-type: none"> • Ялган оношилгоо хийхүйц дэс дараалсан бодит үзлэг хийдэг. • Үзлэгийн үед өвчтөнд таатай байдал бүрдүүлэхэд анхаардаг.
Эмнэл зүйн менежмент	<ul style="list-style-type: none"> • Зөв онош тавидаг. • Оношилгоо, эмчилгээнд шаардлагатай шинжилгээ төлөвлөж, үр дүнг ашигладаг. • Тохирсон эмчилгээг эхлүүлдэг. • Тохирсон тасаг, эмнэлэгт шилжүүлдэг, цааш нь хяналт тавьдаг.
Харилцааны ур чадвар	<ul style="list-style-type: none"> • Өвчтөн, түүний гэр бүл, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнийг сайн сонсдог. • Өвчтөн, түүний гэр бүл, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүний зовнилыг хуваалцаж, хүндэтгэлтэй ханддаг. • Өвчтөн, түүний гэр бүл, асран хамгаалагч, төрөл, садны хүнтэй зөлдөг, энгийн үг хэллэг хэрэглэж харилцдаг.
Эмнэл зүйн ерөнхий чадвар	<ul style="list-style-type: none"> • Системтэй (харилцан уялдаатай) арга замыг тодорхойлдог. • Өвчтөний таатай байдал, аюулгүй байдлыг хангахад тодорхой идэвхи зүтгэл гаргадаг. • “Би гэр бүлийнхээ хэн нэгийг энэ эмчээр эмчлүүлэхийг зөвшөөрч чадна!”

Хавсралт 5.5.

ГАРДАН ҮЙЛДЛИЙН УР ЧАДВАРЫН ШУУД АЖИГЛАЛТ (DOPS)-ЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС

Он, сар, өдөр / /

Суралцагч эмчийн нэр:

Үнэлэгчийн нэр:

Сургалт эрхлэх байгууллага: Нэгж:

Газар: Клиник Тасаг ЯТТ

Гардан үйлдэл: Судасны хүрц Амьсгалын зам чөлөөлөх

Зүрх уушгины сэхээн амьдруулалт (насанд хүрэгч)

Зүрх уушгины сэхээн амьдруулалт (хүүхэд) Цус авах

Тариа хийх (судас/булчин/арьсан дор) Оёдол тавих

Ходоодонд хаймсуур тавих Давсганд гуурс тавих

Зүрхний цахилгаан бичлэг Цусны сахар шалгах

Хэт авиан оношилгоо (яаралтай тусламж)

Хэт авиан оношилгоо (эх барих, эмэгтэйчүүд)

Эх барих, эмэгтэйчүүдийн гардан үйлдэл

Одоог хүртэл суралцагч эмчийн тухайн гардан үйлдлийг хийсэн тоо

Үнэлгээ	Хангалтгүй	Завсрын	Хангалттай	Ажиглагдаагүй/үнэлэх боломжгүй
Хийх гэж буй үйлдлээ өвчтөнд тайлбарладаг, өвчтөнөөс зөвшөөрлийн хуудас авдаг.				
Гардан үйлдэл хийх бэлтгэлийг зохистой хийдэг.				

Халдваргүйжүүлэх үйлдлийг гүйцэтгэдэг, багаж хэрэгслийг аюулгүй хэрэглэдэг.				
Арга техникийг чадварлаг гүйцэтгэдэг.				
Өөрийн чадахгүй үйлдлийг ойлгож, шаардлагатай үед тусламж дууддаг.				
Багаж хэрэгсэл, материалыг цэвэрлэдэг.				
Шаардлагатай бичиг баримтыг гүйцэд бичдэг.				
Гардан үйлдэл хийх ерөнхий чадвар				

Зөвлөмж:

* Сайн тал:

* Сайжруулах тал:

Бусад санал:

Сайжруулахын тулд зөвшилцөж, биелүүлэх үйлдэл:

Үнэлэгчийн гарын үсэг:

Суралцагч эмчийн гарын үсэг:

ПОРТФОЛИО ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР (РУБРИК)

Хавсралт 5.6.

Цогц чадамж	Тэнцэх(3)	Ээдрээтэй(2)	Стандартад нийцээгүй(1)
Ерөнхий мэргэшлийн эмч (General Practitioner)	Өвчтөний байдалд анагаах ухааны үүднээс (зовиур, бодит үзлэг, багажийн болон лабораторийн шинжилгээ) үнэлгээ өгөхийн зэрэгцээ өвчтөн, түүний гэр бүлийн сэтгэл зүй, нийгмийн байдал нь эмчилгээ, тусламж үйлчилгээний менежментэд ихээр нөлөөлөх тохиолдолд холбогдох мэдээллийг цуглуулан нэгтгэж дүн шинжилгээ хийж, шийдвэр гаргаж чаддаг.	Өвчтөний байдалд анагаах ухааны үүднээс (зовиур, бодит үзлэг, багажийн болон лабораторийн шинжилгээ) мэдээллийг цуглуулж, үнэлгээ өгч чаддаг.	Өвчтөн, гэр бүлийн сэтгэл зүй, нийгмийн талаарх мэдээлэл дутуу, дүн шинжилгээ болон үнэлгээ хийх нь хангалтгүй.
Мэргэжлийн байх (Professional)	Аливаа асуудалд мэргэжлийн түвшинд ёс зүйтэй хандаж, тал бүрийн тэнцвэртэй мэдээллийг цуглуулан оновчтой шийдвэрт хүрч чаддаг.	Аливаад мэргэжлийн ёс зүйтэй хандахыг эрмэлздэг ч зарим тохиолдолд шийдвэр гаргахдаа асуудалтай эсвэл мэдээлэл цуглуулахдаа нэг талыг баримтлах хандлагатай	Аливаа асуудалд нэг талын мэдээлэлд түшиглэн шийдвэр гаргадаг, ёс зүйн тал дээр асуудалтай
Суралцагч (Learner)	Нотолгоог судлах шаардлагатай тохиолдолд асуудлыг тохиромжтой томъёолон, цуглуулах, шүүмжлэх, оношилгоонд эмчилгээнд хэрхэн тусгах, нийт үнэлгээг хийж чаддаг. Олж авсан мэдлэг, чадвараа хамт олонтойгоо хуваалцах замаар багатагддаг.	Нотолгоог судлах шаардлагатай тохиолдолд тохиромжтой нотолгоог цуглуулж эмчилгээнд тусгаж чаддаг. Олж авсан мэдлэг, чадвараа бусадтай хуваалцах чадвар дутмаг.	Нотолгоог судлах шаардлага, тохиромж, эмчилгээнд тусгах чадвар хангалтгүй. Олж авсан мэдлэг, чадвараа бусадтай хуваалцдаггүй.
Харилцагч (Communicator)	Өвчтөн, түүний гэр бүл, хамтран ажиллагсадтайгаа харилцааны олон хэлбэрийг (аман, бичгийн биеийн) зохистойгоор ашиглаж харилцахад хүндрэлтэй* тохиолдолд ч асуудлыг тайлбарлаж ойлгуулж чаддаг.	Өвчтөн, түүний гэр бүл, хамтран ажиллагсадтайгаа харилцааны олон хэлбэрийг (аман, бичгийн биеийн) зохистойгоор ашиглаж харилцдаг ч хүндрэлтэй* тохиолдолд асуудлыг тайлбарлаж, ойлгуулахдаа хангалтгүй.	Өвчтөн, түүний гэр бүл, хамтран ажиллагсаддаа үр дүнтэйгээр харилцахдаа хангалтгүй.

Хамтрагч (Collaborator)	Олон мэргэжлийн хамтын ажиллагаа шаардлагатай тохиолдолд хэрэгцээ, сэдэв, зорилтыг тодорхойлон хамтран шийдвэрлэж тохиромжтой үйл ажиллагаа, арга хэмжээг авч чаддаг.	Олон мэргэжлийн хамтын ажиллагаа шаардлагатай тохиолдолд ямар мэргэжилтэнтэй хамтарсан, шаардлага, хэрхэн хамтран шийдвэрлэсэн зэрэг тодорхойгүй.	Олон мэргэжлийн хамтын ажиллагаа шаардлагатай болохыг тодорхойлоогүй, хамтын ажиллагаа хангалтгүй, асуудлыг хамтран шийдвэрлэж чадаагүй.
Хүн амын эрүүл мэндийн зөвлөгч (Community Health Advocate)	Бүс нутгийн хүн амын эрүүл мэндийн байдал, түүнд нөлөөлж байгаа хүчин зүйлсэд дүн шинжилгээ хийж, урьдчилан сэргийлэлт, эрүүл мэндийг дэмжих үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулан зөвлөгөө өгч/ сургалт явуулж, үр дүнг тооцдог.	Бүс нутгийн хүн амын эрүүл мэндийн байдал, түүнд нөлөөлж байгаа хүчин зүйлсэд дүн шинжилгээ хийж, урьдчилан сэргийлэлт, эрүүл мэндийг дэмжих үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулан зөвлөгөө өгч/ сургалт явуулсан боловч үр дүнг тооцоогүй.	Бүс нутгийн ард иргэдийн эрүүл мэндийн дэмжих, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаа зохион байгуулаагүй.
Зохион байгуулагч, манлайлагч (Leader)	Тодорхой асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор төлөвлөгөө гаргаж, хэрэгжүүлэхэд баг, хамт олноо чиглүүлэн, манлайлж оролцох ба үр дүнд хамтран хүрч, сургагч багш бусад мэргэжилтэнд эргэн мэдээлдэг.	Тодорхой асуудлыг шийдвэрлэх төлөвлөгөө гаргадаг бөгөөд бусдыг манлайлах үүрэг дутмаг.	Ажлын төлөвлөгөөгүй баг хамт олноо манлайлах үүрэг хангалтгүй.

*Харилцахад хүндрэлтэй тохиолдол гэдэгт хэл ярианы, сонсголын бэрхшизэлтэй болон ойлгох чадвар султай, хэцүү үйлчлүүлэгч, ууртай үйлчлүүлэгчидтэй харилцах тохиолдлууд хамаарна.

Хавсралт 5.7.

360 ХЭМИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС

Суралцагч эмчийн нэр _____

Үнэлгээ хийгч: Эмнэл зүйн сургагч багш Сувилагч
Бусад _____

Суралцагч эмчийг ажигласны үндсэн дээр, бусдаас сонссон, мэдсэн зүйл дээр бус, суралцагч эмчийн зан үйлийг хэр давтамжтай байсныг өөрийнхөө ажигласанаар оноо тавина уу.

☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Үнэлэх боломжгүй	Ховор (≤19%)	Заримдаа (20-49%)	Ихэнхдээ (50-79%)	Бараг бүгд (≥80%)

Өвчтөн/гэр бүлийн хувийн асуудлыг хүндэтгэдэг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Эмнэлгийн бичиг баримтыг бүрэн гүйцэд, гаргацтай, цаг хугацаанд нь хөтөлдөг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Орон нутгийн хүн амын эрүүл мэндийн асуудалд өөрийн санаачлагаар хувь нэмрээ оруулдаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Өвчтөний бие даасан байдлыг хүндэтгэж, өвчтөнд тохирсон хамгийн зөв шийдвэрийг гаргахыг хичээн зүтгэл гаргадаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Хувь хүний онцлогийг харгалзан өвчтөнийг хүндэтгэн эмчилдэг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Өөрийн эмнэл зүйн ур чадварыг дээшлүүлэхийн тулд сургалт болон бусад боломжийг алдалгүй ашигладаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Өөрийн анагаах ухааны онолын мэдлэгээ дээшлүүлэхийн тулд бие даан суралцдаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Орон нутаг дах бусад эмнэлгийн мэргэжилтэнтэй хамтран ажилладаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Эмнэлэг доторх бусад эмч, мэргэжилтэнтэй хамтран ажилладаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Орон нутгийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд зохион байгуулах, манлайлах үүрэгтэйг ухамсарладаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
Эмнэлэг доторх тусламж, үйлчилгээнд зохион байгуулах, манлайлах үүрэгтэйгээ ухамсарладаг.	☐ NA	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

1 эсвэл 4 оноо тавьсан бол тухайн асуултын дагуу саналаа бичнэ үү.

Дүгнэлтийг тодорхой бичих хэрэгтэй. Жишээ нь: “Тэр бол найдваргүй” гэх нь тодорхой биш. Илүү хэрэг болох дүгнэлт бол: “Тэр сүүлийн 3 удаагийн журнал клубийн 2-т нь хэн нэгэнд урьдчилан мэдэгдэгдэлгүйгээр оролцсонгүй.”

Өөрөөсөө асуу: **“Миний дүгнэлт цаашид сайжрахад нь суралцагч эмчид хэрэг болох уу?”**

